

Évadnyitás a Jókai Színházban

Tóth Tibor igazgatóval gondokról, tervekről...

Bár hivatalosan az augusztus 24-i társulati üléssel kezdődik az 59. komáromi színházi évad, ám eddig sem csak pihenéssel telt a „jókais” aktorok nyara. Négy magyarországi városban: Szentendrén és Esztergomban az „Anconai szerelmesekkel”, Budapest-Városmajorban „A régi nyárral”, a diósgyőri Várszínházban pedig „Az ördög nem alszik” című előadással arattak sikert. A nyári igényekhez igazodva könnyed hangvétellő, szabadtéri darabokkal szórakoztatták az ottani közönséget – öregbítették Komárom és társulatuk hírnevét. A színházépületbe betérők pedig a szabadságolás idején is nyitott kapura találtak, hogy esetenként az éppen szolgálatot teljesítő dolgozóktól kellő tájékoztatásban részesülhessenek, hétfőtől pedig már új bérletet is vásárolhatnak. **Tóth Tibor igazgató** bokros teen-dői közepette szakított időt, hogy olvasóinkat az általa irányított intézmény időszerű helyzetéről és repertoárjáról tájékoztassa.

● **Idén a tavalyinál is kevesebb normatív támogatással kellett beérniük. Az év utolsó harmadában elegendőnek bizonyulnak-e a rendelkezésükre álló anyagi eszközök, nincs-e veszélyben a színház működése?**

Kénytelenek voltunk alkalmazkodni a szűkre szabott anyagi kerethez, és úgy gazdálkodni, hogy a hátralevő hónapokban se kerüljön veszélybe színházunk működése. Míg két évvel ezelőtt intézményünk 1 millió euró feletti költségvetésből gazdálkodhatott, azután fenntartónk, Nyitra megye – a gazdasági válsággal párosuló kisebb adóbevétele miatt – 170 ezer euróval csökkentette a normatív támogatásunkat. Emellett költségvetésünket kurtította más anyagi forrásaink (pl.: alapítványi támogatások stb.) elapadása is, amelyekkel együtt idén cca 200 ezer euróval kevesebb került a kasszánkba. Viszont örvendetes, hogy az előző években megszokott jegybevételét hozzávetőleg 80 ezer euróval túlteljesítettük, amiből részben pótolhattuk az ismertett hiányzó hányadot. Ez a bevétel-többletet főként az anyaországbeli turnéinknak, így a debreceni Csokonai Színházbeli 40 fellépésünknek (az „Énekes madárral” és a „Süsü, a sárkánnyal”) köszönhető. Vidnyánszky Attila igazgatóhoz (az „Énekes madár” rendezőjéhez) régi baráti-szakmai kapcsolat fűz, ami a közös munkáink után ekképp is kamatozott... Fekete Péternek, a békéscsabai Jókai Színház direktorának köszönhetően pedig nálunk a „Süsüt” 22 alkalommal mutat-

hattuk be – nagy sikerrel. Továbbá olyan magyar városokban (Siófoktól Tiszaújvárosig) is felléphettünk, ahol eddig még nem vagy csak alig ismertek bennünket, s mindez erkölcsi és anyagi haszonnal is párosult. Ugyancsak gyakran tájoltunk olyan hazai magyar településeken is, ahol ehhez adottak a feltételek. Tehát erőnkön felül teljesítettünk, miközben a válság okozta negatívumokkal mindenütt találkoztunk. Várhatóan az idei költségvetésünkhöz hasonló lesz a jövő évi is, ezért a fenntartónktól „harci feladatként” kaptuk további anyagi források kiaknázását. Csakhogy a lehetséges alapítványi támogatásokat már eddig is megpályáztuk, az EU-s pályázatokat pedig a megye kezeli. Magyar kultúrát támogatni akaró, hazai nagyvállalatokból nagyon kevés van, az adakozó kisvállalkozók csurranó-cseppenő adományait ugyan köszönjük, de azok csak kisebb kiadásaink fedezésére elegendők!

● **Milyen mértékben számíthatnak Dél-és Rév-Komárom önkormányzati támogatására?**

Örvendetes, hogy az előző évadban 6 millió forint összegű támogatást kaptunk Dél-Komárom önkormányzatától. Ezen – normatív támogatás utáni legmagasabb – összeg megítélése számunkra jelentős gesztusnak bizonyult. A hosszútávú együttműködési megállapodásunkkal összhangban kisebb összegekben korábban is részesültünk, és további anyagi támogatásokra is számítha-

Tóth Tibor igazgató
Fotó: Dömötör Ede

tunk. Végre ismét teret kapott a „Komárom – egy város” eszméje, és egyre több túlpárti kultúrbarát is a saját színházának tekinti a „Jókait”. Szlovákia EU-ba való lépésekor repülőgépről sajátkezűleg szótartam szét az „Egy város – egy színház” feliratú szórólapjainkat, aminek az eszmeisége továbbra is időszerű – nézőterünkre szeretettel várjuk a túlpárti látogatókat, diákcsoportokat is! Hiszen az előadásainkban taglalt társadalmi problémák a határ mindkét oldalán egyaránt foglalkoztatják a polgárokat. Sajnos, az itteni önkormányzat hasonló támogatásáról nem szólhatok! Néha ugyan kaptunk pár száz eurót, de idén már azt sem kérvényeztük, mert azt tartanánk helyénvalónak, hogy a városlátogatók az eddiginél nagyobb részt vállalnának a problémáink megoldásából annak ellenére, hogy megyei fennhatóság alá tartozunk. Valószínű, hogy országos jellegű intézményként sikereinkkel Komárom hírnevét is öregbítjük, nézőink java része is helybeli, ezért a városi költségvetésből is komolyabb támogatást érdemelnénk...

● **Telik-e a műszaki feltételeik javítására, korszerűsítésre? Vannak-e ilyen jellegű, égető orvoslásra váró gondjaik?**

Megörököltünk egy 80-as évekbeli, ezer sebből vérző épületet, amelyen – amelyben bőven akad felújítani való. Például: a szabályszerűtlenül beszerelt elektromos vezetékek legjobban igénybe vett szakaszát már kicseréltük, de az egész épületbeli cserére szükség lenne! A tetőzetet, a központi fűtési rendszert és a kazánházat is ki kellett cserélnünk, pedig mindez két – három évtizednyi használat után nem szokványos... Mielőbb új nyílászárókra lenne szükség, hogy energiatakarékoskodás helyett ne az utcát fűtsük! Az ehhez szükséges 2 millió eurót

a megye uniós pályázat útján próbálja megszerezni. Időszerű lenne az elavult színpadtechnikánk korszerűsítése is (pl.: szükség lenne távirányítással működtetett „intelligens lámpákra”, amelyek a színpadi látvány színvonalát emelhetnék), hogy némileg lépést tarthassunk a korrallal és más színházakkal. A munkabiztonsági és tűzvédelmi ellenőrzések során is újabb és újabb hiányosságokra (pl.: a túlzott készülékek és a vészfék-rendszerünk hibáira) derül fény, amelyek gyors kiküszöbölése további működésünk feltétele. Ezen váratlan, tetemes kiadásokat a költségvetésünkkel kell fedezni, és csak reménykedhetünk, hogy azokat vagy legalább bizonyos hányadukat több hónappal később különféle forrásokból visszafizetik...

● **A „nadrágszjösszehúzás” idején megfelelő-e a személyi feltételeik? Nyílik-e lehetőségük nyugdíjas társulati tagjaik és más vendégművészek foglalkoztatására?**

Míg pár évvel ezelőtt 80 körüli volt, manapság 70 alatti a társulati létszámunk (egyharmada művészeti dolgozó), így elkerülhetetlen a munkakörök összevonása, a „húzószínészek” túlterhelése. Működési alapunktól, tehát nem a törzsgárdánk beralapjának rovására (!) szükség esetén (hiányzó karakter stb.) jeles, ám szerény gázsíért közreműködni hajlandó anyaországbeli vendégművészeket is hívunk, akik új szemléletet hoznak társulatunk életébe – vérfrissítésként hatnak. Nem feledkezünk meg a nyugdíjas és a volt ifjú kollégáinkról sem, akik több idejében is szerepelhetnek.

● **Bár a bérletárusítás hétfőn elkezdődött, szeptember 23-ig még tartják a volt bérletesek helyét. A régi és az új nézőknek mi mindent kínálnak az új repertoárjukban?**

Új repertoárunk valamennyi előadása időszerű társadalmi kérdéseket boncolgat. Az évad végén már lezajlott a **Whisky esővízzel** c. zenés vígjáték (r. Verebes István) első olvasópróbája, s október 7-én lesz e „Két úr szolgája” – parafraízis bemutatója. Pikantériája, hogy 9 színésznő (Bandor Eva, Svrček Anita, Varsányi Mari, Holocsy Kriszta, Tarr Renáta, Balaskó Edit, Molnár Xénia ill. a budapesti Csoma Edit és a pozsonyi Rák Viki) játssza a kényszerhelyzetbeli jellemábrázolásra összpontosító darabot. A januárban bemuta-

tandó **Sári bíró** c. színművel – Varsányi Mari és Dráfi Mátyás játékaival (r. Görög László) görbetükröt állítunk korunk kiskirályainak... Márciustól látható az évad csupa férfiszereplős drámája, a **Caligula helytartója** (r. Béres Attila), amit az egyik legjobb magyar drámának tartok. Hiszem, hogy e tanmese ill. a provokatív hatalomfitogtatás felidézése – a felvidéki szoborállítási hajcihők idején – feletébb aktuális! Szintén a hatalom s a megvesztegetés kérdésének taglalása kerül terítékre a májusban bemutatandó, örök érvényű **A revizorban** (r. Méhes László). Saját produkcióinkon kívül a felnőtt bérletekbe bekerül még a Békés Megyei Jókai Színház **Színházkomédiája** (r. Tege Antal), amiért cserébe társulatunk Békéscsabán is bemutatta a „Süsüt”. Gyermeknézőinknek Mikulás-ajándékként a **Szegény Dzsoni és Árnika** c. zenés mesejátékunkkal (r. Laboda Kornél) kedveskedünk. Továbbá láthatják a **Szivárvány szép kapujában** c. zenés mesejátékot is – a győri Forrás Színház vendégjátékaként (r. Pataki András). Mindezekon kívül több előző évadbeli előadásunk is műsorunkon marad. Hangsúlyoznám, hogy bérleteinket idén is tavalyi árakon kínáljuk. Érdeklődjenek a szervezési osztályunkon!

● **A Vasmacska Stúdiószínpadon pedig figyelemre méltó újdonsággal rukkolnak elő...**

Sajnos, az anyagi megszorításoknak nemcsak az amfiteátrumbeli nyári előadásaink, hanem a költséges stúdiódarabjaink is áldozatul estek! Azonban ezentúl az ottani színházi előadások helyett **Gyöngyszemeink** címmel mutatunk be magyar szerzők műveiből készült zenés irodalmi pódiumelőadásokat. Meghívjuk **A bor filozófiája** c. Hamvas Béla-összeállítást (Rátóti Zoltán és Huzella Péter), **A helység kalapácsát** Besenczi Árpád előadásában és a hazai Kicsi Hang együttes **Tiszta szívvel** c. válogatását – a Nyugat költőinek némely műveiből. E bérletbe az Arany-balladából készülő **Tetemrehívás** is bekerül – az én és zenésztársaim bemutatásában. (CD is készül!) Mindezeket diákcsoportok figyelmébe is ajánljuk – akár rendhagyó irodalomóraként!

● **A kassai Thália Színházzal a nemrég posztra került Czajlik József igazgatókodása idején miképp folytatódik az**

együttműködés?

Mindkét társulat megfeszített tempóban dolgozik, agyonfoglalkoztatja a vezetőszínészeit, ezért színészcserekre nem kerülhet sor. De egy-egy előadás kölcsönös meghívását mindenképp beiktatjuk, a későbbiekben pedig koprodukciós darabokat is tervezünk, tehát folytatódik a jó együttműködésünk.

● **Szombaton egy igazi évadnyitó csemegével szolgálnak mindkét Komáromi közönségnek...**

A mutatósan felújított dél-komáromi Szabadság téren egész nyáron nívós műsorokkal szórakoztatják a kultúra híveit. Déli támogatóink felkérésének eleget téve 8.27-én este fél kilenctől ott mutatjuk be az ez alkalomból felújított **Szomorú vásárnapot** (r. Lévy Adina), amelyben Pálinkás A. Zsuzsanna zongoratanár mellett két új zenész (Rácz Csaba-cselló, Török Ferenc-hegedű) is közreműködni fog. Az ingyenes szabadtéri előadás után e Müller Péter - Seress Rezső-estet továbbra is műsorunkon tartjuk, és igény esetén több helyszínen is bemutatjuk.

● **Az évadnyitó társulati ülésbeli beszédekben mire kívánja helyezni a fő hangsúlyt?**

A már ezen interjúban elmondottakon kívül hangsúlyozni fogom, hogy **a színház vezetősége – az illetékes kollégákkal együtt – minden lehetséges módon igyekszik bebiztosítani a felhőtlen alkotómunkához szükséges feltételeket**. De mivel ez a jelenlegi gazdasági viszonyok között az eddiginél is sokkal több erőfeszítésünkbe kerül, és megismételhetetlennek tűnik a múlt évadbeli teljesítményünk (rekord számú előadás és jegybevétel), ezért a kollégák megértését, türelmét és maximális erőbedobását kérem! Próbáljanak összpontosítani az eddigi szakmai sikereink felülmúlására – még markánsabb, gondolatébresztőbb, provokatívabb és nézőcsalogatóbb produkciók alkotására! **Igyekezünk az előadásaink örök érvényű üzeneteivel felhívni magunkra a figyelmet, és ismételten bebizonyítani, hogy a színházunkra minden korban nagy szükség van! Hiszen e kulturális bázis lelki fogódzót, erkölcsi útmutatást és gondúzó kapcsolódást... nyújt nehéz időkben is – magyarságunk megmaradását szolgálva!** ■